

OPSCHRIFT

Vergadering van: 22 september 2015

Nummer: 2015_MC_00290

Onderwerp:
Gevolgen vluchtelingen crisis in Gent. - Mieke Bouve

Raadslid(-leden):
Mieke Bouve - sp.a

Bevoegd:
Rudy Coddens

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Het aantal leefloners (en andere steunvormen) in Vlaanderen blijft stijgen met alle schrijnende gevolgen vandien voor de meest kwetsbare groepen (eenoudergezinnen met jonge kinderen, werkloze jongeren zonder diploma, ... enz.)

Het is bekend dat het Gentse OCMW zeer begaan is met deze prangende problematiek.

Maar naast de nasleep van de economische crisis en de regeringsmaatregelen, met stijgende armoede bij de aangehaalde kwetsbare groepen in onze samenleving tot gevolg, zijn er nu ook bijkomend de stijgende migratiestromen in West Europa.

Vraag:

- Hoe is de situatie in Gent ?
 - Zijn er ingevolge het stijgend aantal vluchtelingen/asielzoekers ook in Gent belangrijke verschuivingen waar te nemen ?
 - Op welke wijze gaat het OCMW hier mee om en zijn er eventueel specifieke bijkomende maatregelen nodig ?
 - Wat is de huidige situatie inzaken SOI en andere steunvormen ?
 - Zijn er financiële implicaties voor de stadsdotatie aan het OCMW ?
-

ANTWOORD

15 oktober 2015

Laat me eerst toe om een aantal dingen juist te schetsen, want een aantal zaken worden dikwijls door elkaar gebruikt.

Eerst en vooral spreken we over 'asielzoekers', dat zijn mensen die zich melden te Brussel en daar een asielpcedure aanvragen. Dit is belangrijk voor het vervolg van het verhaal.

Na enkele maanden, en dat kan nu ongeveer van 4 tot 6 maanden duren, afhankelijk van de afkomst van de persoon die asiel aanvraagt, krijgt hij dan ofwel een erkenning als politiek vluchteling en dit statuut.

En dan heeft deze persoon het recht om zich te verplaatsen en zich te vestigen. Die mensen kunnen dan ook een leefloon aanvragen bij een OCMW.

Een tweede groep mensen, zijn mensen die niet erkend worden als politiek vluchteling of oorlogsvluchteling, maar 'die subsidiair beschermd' zijn.

Dat kunnen mensen zijn uit dezelfde landen als andere wel erkende politieke vluchtelingen, maar die niet kunnen aantonen dat hun leven in gevaar is ten gevolge van politieke en /of religieuze redenen, maar die wel vluchten onder ander ook naar ons land.

Deze mensen kunnen gedurende een bepaalde periode hier verblijven en zij krijgen geen leefloon, maar een equivalent leefloon.

Dit is misschien technisch, maar niet onbelangrijk om bepaalde zaken in de juiste context te plaatsen.

Als er gesproken wordt over de eerste fase, de mensen die aanschuiven te Brussel, de beelden die we zien. Dan wordt daar eigenlijk opvang voorzien – noodopvang of transitopvang. Dat gebeurt op diverse manieren. Zoals de tijdelijke noodopvang in de WTC torens, maar ook nadat de registratie gemaakt is bij de dienst zelf.

De staatsecretaris heeft dan na de goedkeuring van de federale regering een aantal plaatsen - een 1000-tal – waarbij er gebruik gemaakt wordt van kazernes of grootschalige accommodaties, zoals kazernes. Waar die mensen kunnen verblijven vanop het moment dat ze het asiel hebben aangevraagd en zolang de procedure loopt tot op het moment dat ze dit statuut hebben gekregen van vluchteling of subsidiaire beschermd. En dan nog kunnen ze nog 2 maanden in het opvang-initiatief daar verblijven. Belangrijk om deze fase af te lijnen.

En nu kan ik verder ingaan op een aantal vragen die hierrond gesteld worden door mevr. Bouve en de heer Van Pee over de situatie te Gent.

U weet dat er in België verschillende OCMW's van de steden en gemeenten lokale opvanginitiatieven hebben of een stedelijke. Stad Gent heeft een stedelijk opvanginitiatief. Tot voor de zomer waren daar 41 plaatsen, maar gezien de vraag van de federale overheid is dat deze zomer in samenspraak met de Burgemeester opgetrokken tot 50 plaatsen, de capaciteit die het gebouw aankan, en die ook toegestaan is door de brandweer en normering. Dit is een eerste element.

Een tweede element:

Er is ook opvang door organisaties die vallen onder de koepel Vluchtelingenwerk Vlaanderen en waar verschillende organisaties een belangrijke rol in spelen, zoals bv. ook Caritas, maar in Gent is dit vooral Seso, (Sociale Dienst Socialistische Solidariteit) een organisatie vanuit de socialistische familie, die een 13 huizen huurt in Gent en waar er ongeveer een 30 mensen kunnen verblijven.

Op dit moment zijn er dus 50 + 30 plaatsen = 80 plaatsen

Maar we hebben ook een aanbod gedaan binnen Gent om de capaciteit van dit stedelijk opvanginitiatief uit te breiden met 35 plaatsen. Meer bepaald in de Ridderstraat, een gebouw eigendom van de regie der gebouwen, Federale overheid, en we hebben gevraagd aan Fedasil om te komen kijken. De locatie is positief bevonden en we zijn nu de procedure aan het verder zetten en besprekingen met de regie én Fedasil aan het voeren: de lokale overheid moet dit zelf doen. Hoewel de 2 federaal zijn, onderhandelen ze niet rechtstreeks met elkaar. Dit zijn voormalige rijkswacht-woningen. Binnen het financiële kader dat uitgetekend werd door Fedasil. Er is zeker wat opfriswerk nodig en ook daar moeten we nog over onderhandelen. Maar vandaag is er wel nog geen ondertekend akkoord, hoewel alle partners akkoord gaan.

Daarnaast heeft ook Seso de wil getoond om zijn capaciteit te kunnen verhogen door extra woningen in huur te nemen, om mensen op te vangen in de eerste fase, maar er is daar een stop.

Vandaag is men zich vooral aan het focussen op grootschalige initiatieven. Zie opsomming van vbn....

De federale overheid heeft hiervoor een uitbesteding gedaan aan organisaties die op korte termijn dergelijke grootschalige initiatieven kunnen opzetten en ook exploiteren.

En daar kan ik u zeggen dat we ook in Gent vorige week de vraag hebben gekregen van een consortium - we hebben daar de ganse week keihard aan gewerkt en onze volle medewerking aan verleend, om daarop in te spelen in Gent en ook in Gent de toestemming te geven voor een grootschalig initiatief voor 250 plaatsen. Maar jammer genoeg hebben we vrijdag bericht gekregen dat het niet meer zou doorgaan omdat er geen akkoord was met één van de partners. Het ging over kwaliteitsvolle opvangmogelijkheden op een opvangplatform in de haven. Alle partners waren na 4 dagen al op de hoogte en een akkoord was al gevormd.

Dit is een eerste aspect – opvang – wat onze intenties waren en zijn en waar we nu ook nog mee bezig zijn.

Een tweede aspect – nog belangrijker – dat is **integratie**.

Eens ze erkend zijn als vluchteling of subsidiair beschermd, kunnen ze vragen ondersteund te worden.

Dan is het de taak van het OCMW om deze mensen te begeleiden bij alle levensdomeinen – niet enkel het geven van een leefloon, maar ook begeleiding op gebied van huisvesting, scholen voor hun kinderen, lessen Nederlands, inburgeringstrajecten, werk e.a.

Ook op gebied van gezondheid en welzijn: mensen komen uit oorlogsgebied en kunnen ook psychologische begeleiding nodig hebben.

Binnen enkele maanden zullen deze mensen doorstromen naar steden en gemeenten en we kunnen er zeker van zijn dat centrumsteden dan zeker een grotere aantrekkingskracht hebben.

Derde element:

We hebben een taskforce opgericht op vraag van de burgemeester maar onder mijn voorzitterschap om al die aspecten in goede banen te leiden.

Ten tweede element: Hoe kunnen we optimaal inspelen op deze vraag van integratie, samen met alle lokale actoren van onze stad: stad, middenveld, e.a.

Ten derde, maar zeker niet de minste: vele mensen met een groot hart beginnen meestal met iets te geven, met klederen e.a. mensen willen iets doen.

Een grote merci voor de solidariteit, maar op dit moment hebben we in Gent zelf nog geen extra hulpmiddelen nodig.

In de toekomst zullen we wél mensen nodig hebben die een mogelijke rol kunnen spelen bij de

integratie en begeleiding van die mensen.

Voor de coördinatie van mensen die in onze stad zelf iets willen doen, hebben we ook een 'werkgroep noodhulp en vrijwilligers' opgericht.

Op dit ogenblik zijn er in Gent 700 erkende vluchtelingen of mensen met een subsidiaire bescherming. Dit zijn cijfers van eind juni – enkele maanden geleden. Maar we zien ook een geleidelijke stijging in vergelijking met 2012, 2013 en 2014.

In Gent zien we vooral mensen uit Afghanistan, Irak, Somalië en Syrië en daarnaast ook uit alle landen van de wereld met een statuut van vluchteling.

Daarboven op zijn er ook mensen die géén steun komen vragen(we weten wel niet hoeveel)

Voor de 700 die steun komen vragen bij het OCMW te Gent zijn een 12 tal medewerkers organisatie-breed die instaan voor de begeleiding. En daar wring het schoentje. Het leefloon en het equivalent leefloon wordt 100 % terugbetaald door de federale overheid, dus 'no probleem', maar de begeleiding van deze mensen is bijna volledig ten laste van de lokale overheid.

Dus met andere woorden, als het aantal vluchtelingen zal stijgen, dan zal er hoe dan ook extra moeten geïnvesteerd worden in de begeleiding.

Op basis van de cijfers die we vandaag hebben, verwacht men een 18.000 à 19.000 goedgekeurde dossiers wat overeenkomt met ongeveer een 25 000 personen. Voor Gent betekent dit voor volgend jaar minstens een verdubbeling van de 700, maar hier spelen ook verschillende factoren een rol, die we niet kunnen voorzien. We zullen dit met alle partners moeten aanpakken, middenveld, privé e.a., en huisvesting zal zeker een groot knelpunt zijn.

Die begeleidingskost is belangrijk.

Ik was ook aanwezig op een overleg met Staatssecretaris Francken in mijn rol als voorzitter van het directiecomité van de OCMW's van VVSG Daar was er ook een vertegenwoordiger aanwezig van minister Borsu en daar is er uitdrukkelijk gevraagd dat er naast de 25 miljoen euro extra voor het leefloon ook een bedrag zou voorzien worden voor de begeleiding. Dit is zeker een investering in de toekomst: Hoe beter de begeleiding, hoe snellere integratie! We hebben dit signaal meegegeven, maar hebben nog geen resultaat vernomen.

Tenslotte, wat het aantal leefloners betreft, een vraag van mevr. Bouve.

De voorbije maanden is er een gestage stijging. Ondertussen zitten we weer boven de 5.000 mensen met een leefloon en equivalent leefloon. De stijging is eigenlijk uitsluitend te wijten aan een stijging van mensen met een leefloon. Niet aan een equivalent leefloon: dat zijn voornamelijk mensen die niet de Belgische nationaliteit hebben- veel mensen uit de intra Europese landen.

Maar dus wel voornamelijk stijging van 2 groepen namelijk mensen met statuut van vluchtelingen en jongeren. Jongeren die eigenlijk een stuk naar het OCMW gedongen worden door de verandering van de wetgeving op de werkloosheid.

In onze taskforce hebben we verschillende gesprekpartners bijvoorbeeld met Fedasil en het Bisdome van Drongen waarvan we nu een aanbod gekregen hebben om samen te werken met Caritas om gebruik te maken van 9 kamers van de oude abdij te Drongen.

Elk aanbod is welkom.

Ook voorstellen van de burgers zelf. We gaan dit allemaal onderzoeken.

Ook werken we samen met de vertegenwoordigers van het humanistisch verbond en de moskees.

We hebben ook een centraal oproepnummer via Gentinfo, waar we alle vragen en oproepen

inventariseren.

Op dit ogenblik beheren we en beheersen we het. We zullen het in de toekomst blijven beheren! Of we het zullen blijven beheersen zal afhangen van het aantal mensen dat in onze stad zal toekomen. Ik kan niet voorspellen wat de toekomst zal brengen en veel zal ook afhangen van de capaciteiten van huisvesting, van onderwijs, inburgering en andere, die we dan ter onze beschikking zullen hebben.
